

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. június 23

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 50. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetéseknek a nyíltterek díja előre fizetendő.

Az ország termése.

— A földmívelési miniszter jelentése. —

A hosszantartó, óriási szárazság folytán előre látható volt, hogy az ország termése a közepesen jóval alul fog állani. Ez az aggodalom, sajnos, beteljesedett. Habár az utóbbi idők esőzéssel segítettek is valamiképpen, az óriási károkat, a melyeket a szárazság okozott, már nem lehetett pótolni.

Mindenki el volt készülve reá, hogy az idén a termés rossz lesz, de olyan megdöbbentő számadatokat, mint a minőket a földmívelésügyi miniszter által most közzétett hivatalos termésbeeslés mutat, senki sem várt. És ha ehhez elgondoljuk azt, hogy a becslés rendesen optimisztikus szokott lenni és hogy ennél fogva a kimutatottnál is silányabb lesz a termés, bizony nagyon szomorú perspektíva az egész országra nézve. Biztosat azonban csak akkor lehet tudni, ha a tizenegy nap múlva megkezdődő aratások befejeződnek.

A miniszter által közzétett termésbecslés adatai a következők:

Buzából tavaly volt 44 millió 77 ezer métermázsá; az idén lesz 34 millió 16 ezer métermázsá; a csökkenés tehát tízmillió hatvanegyezer métermázsá.

Rozsból tavaly 12 millió 911 ezer métermázsá volt a termés; az idén 11 millió 680 ezer métermázsára, tehát 1 millió 231 ezer métermázsával kevesebbre van kilátás.

Az árpatermés tavaly 12 millió 59 ezer métermázsát tett ki, az idén 10 millió 624 ezer métermázsát.

Zabból tavaly 12 millió 676 ezer métermázsá termett, míg az idei termést csak 8 millió 989 ezer métermázsára becsülik.

Az árpatermés csökkenése tehát 3 millió 435 ezer, a zabtermése 3 millió 687 ezer métermázsá.

A tavalyihoz képest az idei termés majdnem egy negyedrésszel csökkent, pedig a tavalyi sem volt a közepesnél jobb. Kilátás van rá, még pedig a legkomolyabban, hogy elérjük a tíz forintos buzaárakat. Ezzel pedig együtt jár az élelmiszerek általános drágasága, a mit bizonyára meg fog érezni az ország.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház egész ülésezési idejét szombaton az államvasuti tisztviselők fizetésrendezési javaslatának általános vitája vette igénybe. Az ülés elején a néppárti Ernst Sándor dr., majd a szabadelvű Kookoly-Thege Miklós szólottak. Ez utóbbi, a vasuti kérdések érdemes szakférfa, súlyt helyezett arra, hogy a mozdonyvezetőknek külön státusát állapítsák meg s őket ilyképpen az altisztek státusából különítsék el.

A vitának ebben a stádiumában szólalt fel Hieronymi Károly, a ki másfél óras beszédében a vasuti tisztviselői kérdésnek minden részletére kiterjeszkedett. A szakszerű és érdekesen előadott fejtegetéseket az egész Ház nagy figyelemmel hallgatta s közből, is a beszéd végén is nagy helyesléssel fogadta a hallottakat.

A képviselőház jun. 20-án, hétfőn Jakabffy Imre alelnök vezetése tartott ülésében Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be 10 millió korona előlegnek az osztrák magyar államvasutaknak egyszerre való letörlesztése tárgyában.

Olay Lajos napirend előtti felszólalása után a konzulátusok németnyelvű levelezése ügyében, áttért a Ház a vasutások fizetése rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására, melyhez Csernoch János, Fülöp Béla, Lengyel Zoltán vettek részt.

KÜLFÖLD.

A háború.

A haretéri események előterében ma Skrydlov tengernagy és a vladivostoki flotta operációja áll. Hivatalos jelentések szerint az orosz flotta a japánoknak három nagy szállítóhajóját és két vitorlásat elsüllyesztette, mely alkalommal a japánoknak egy egész gyalogezredük pusztult el. Kamimura tengernagy ellen az ingerültség Tokióban és olyan hangok hallatszanak, hogy adják le lemondását.

A szárazföldi haretérről semmi nevezetesebb, újabb jelentés nem érkezett, a legutóbbi japáni győzelemről jönnek, csak részletek. Tény azonban, hogy változatlanul a japánok vannak fölényben. Hogy Stackelberg tábornok hadosztályával a vafankui ütközet után mi történt, arról újabb hír nem érkezett. Kuroki előretolt csapatai erősen nyomulnak előre Kaicsu irányban és ott legközelebb ütközetet várnak ezen csapatok és a Stackelberg támogatására előre küldött két orosz segítő hadosztály között.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottsági üléséből.

A bizottság ülését gróf Haller János főispán megnyitván, előadta, hogy az ülést az elnök és az alispán, mint helyettes elnök akadályoztatása miatt kellett a mai napra halasztani.

TÁRGA.

Az orosz—japán háború.

Irtá: Révész Cyrill.

VI. Wafanka.

Jalu, Kin-tschu, Wafanka. Ez a három név jelzi a japán diadalok három helyét, a hol a sárga faj bátor katonái Európa nagy esodálátára legyőzték az eddig legyőzhetetlenebb hitt orosz hadsereget...

Mind a három diadal kimagasló eseménye a most folyó háborúnak. Mind a három csataterén nagy emberáldozat árán arattak diadalt a japánok és mind a három helyen elesett sok-sok muszka katona, a nagyhatalom nem csekély szegényére.

A kinesui diadal után a japánok elzárták a szárazföld felől teljesen a port-arthuri orosz őrseget az orosz főhadiszállástól. A híres megerősített kikötőbe többé sem élelmet, sem lőszert, sem katonát szállítani nem lehetett.

Az orosz fővezér belátta, hogy elég veszedelmes állapotba jutott a bevételenség hírében álló Port-Arthur és maga is gondolkodott azon, miként lehetne segíteni azon várospotot és hadi kikötő szomorú sorsán, a melyről azt állította, hogy a „védelmi övbe” azt is beleavonta.

Míg Kuropatkin tervelt, azalatt a port-arthuri oroszok hírt adtak két póta galamb útján Port-Arthur nehéz helyzete felől Mukdenbe magának Alexejew helytartónak, aki a hírt tovább adta táviratilag a cárnak Szentpétervárra.

Fontos hírek lehettek ezek, mert a nagy birodalom hadi tanácsa összeült a cári palotában és tanakodni kezdtek a teendők felett.

Még maga II. Vilmos német császár is befolyt a határozatba, mert a lapok hívatkoztak egyik levelére, a melyben ő is tanácsosai szolgál folsógos szomszédjának. Miután megfontolták azt, hogy Port-Arthurban van a sok millióba került hajóraj — ezt kell első sorban megmenteni az elzárt Port-Arthur kikötőjében, mert ha ezt meg nem teszik, akkor az egész birodalomban amugy is lábra kapott nagy elégtelenség nyílt forradalomba mehet át, mely a cári trónt is elsöpörheti. Ezért a hadi tanács határozatából kifolyólag kemény parancsot küldött a cár Kuropatkinnak, hogy az maga induljon Port-Arthur felszabadítására.

Kuropatkin nem helyeselte ezt az utasítást, mert oly helyről érkezett, a hol nem ismerik oly jól a japánok hadi állásait, mint ő és azért távirati felvilágosításokat küldött a cárnak a tervnek a lehetlenségéről. De a cár és a hadi tanács nem engedett. Ekkor június 4-ikén érkezett a IV-ik szibériai

hadtest Liao-jangba és miután így Kuropatkin tábornok megerősödött, elhatározta, hogy a mennyit tenni lehet a port arthuri fontos hadi pont megmentésére, azt meg is teszi. Hátha véletlenül sikerül az előre látható lehetetlenség.

Utnak is indította rögtön Stackelberg tábornokot 30.000 emberrel dél felé Oku japán tábornok II. ik seregének a hátába, aki oly zsenialis módon helyben hagyta port arthuri orosz sereget Kin-csunál. Azt hitte a jeles muszka fővezér, hogy a megritkított japán sereggel a pihent orosz hadak majd könnyedén elbánhatnak.

Hire jött annak is, hogy Kuropatkin megunva a hosszas túllétséget Liao-jangban, támadólag fog már fellépni; ki is vonult a régi erős hadállásból — elfoglalta újra a már egyszer olhagyott Ninesvángot és egészen Daicsiesáig vonult ő is délre. Alig mozdult ki a régi főhadiszállásból, a mikor veszedelmes körülmények új mozdulatokat tett Kuroki is az első hadsereg fővezére. Már-már azon a ponton állott, hogy elvágja Kuropatkin Mukdentől, a mikor a muszka fővezér észrevette a bajt és újra vissza fordult Liao-jangba, elfoglalta a régi biztos helyeket — el a hegyi átjáró szorosokat és onnan küldözgetett új erősítéseket Stackelbergnek, a kinek előcsapatai Puliantinig előrehatoltak.

Kuroki is látta a veszedelmet, a mely Oku se-

Ujvárossy József kir. tanácsos indítványára elhatározta a bizottság, hogy havi üléseit minden hónap második kedd napján fogja jövőben megtartani.

A szakelődök havi jelentéseit a következőkben ismertetjük:

Közigazgatás.

Szent-Iványi Miklós, kir. tanácsos, alispán jelentés szerint:

A központba iktatóra érkezett 1397 drb beadvány, elintéztetett 1272 ügydarab, hátrálékban maradt 125.

15 napra érvényes uti igazolvány kiadatott 211 drb. Egy éves utlevél kioszkoltatott 636 darab. Szabadságot élvezett május hó 2-től június 6-ig dr. Béli Pál II. aljegyző, tiszteletbeli főjegyző 5 hetet.

Gyámügyek.

Sóra Tamás, árvaszéki elnök előadta, hogy: Ügyforgalom: április hóról elintéztetett áthozatott 157, május hóban iktatóra érkezett 885, összesen 1042 ügydarab. Ebből elintéztetett együtt 796, június hóra elintéztetett áthozatott 246 ügydarab.

Gyámpénztárról készpénz áthozatal április hóról 8697 K. 29 f., május hóban bevételezett 7000 K. 47 f., összesen 15697 K. 76 f. Ebből kiadatott 5153 K. 61 f., maradt május végén 10544 K. 45 f., pénzügyi betét áthozatott 101108 K. 44 f., ehhez bevételeztetett 7828 K. 15 f., összesen 108936 K. 59 f. Ebből kiadatott 500 K., maradt május végén 108436 K. 59 f.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula, kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint:

Egyenesadóban befolyt 96501 K. 47 f.

Hátrálék maradt 809022 K. 66 f.

Az adókezelési munkát haladására nézve bejelentette, hogy az adókezelési bizottság 1904. évre működését befejezte, az általános jövedelmi pótládó kivetése befejezést nyert.

Az adó előírás folyamatban van, több községben meg is történt.

Fogházügy, közbiztonság.

Stocker Antal, kir. ügyész bejelentette, hogy a kézdivásárhelyi kir. törvényszéki fogházban, valamint a vármegye területén levő kovásznai, sepi-szentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbírósi foghá-

zakban 1904. május hó utolsó napján le volt tartóztatva 63 elítelt, 13 vizsgálati, összesen 76, ezekből 64 férfi, 12 nő.

Időközben még 108 egyén volt tartóztatva. 1 rab feltételes szabadságra bocsáttatott.

A tartóztatottak egészségi állapota jó volt.

Rabélemezésre kiadatott 386 K. 38 f. Az élemezés ellen panasz nem emeltetett.

Bűnvádi jelentés érkezett: 86.

Súlyosabb bűneset 7 merült fel.

Törvényszéki boncolás 3 esetben volt.

Népoktatás.

Csánki Gyula, kir. tanfelügyelő havi jelentését közelebbről közöljük.

Közmunka közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök havi jelentéséből felemlítjük.

Közlekedési akadályok május hónapban nem fordultak elő. A kavicsszállítás az állami és törvényhatósági közntaken folyamatban volt.

A brassói-ojtozi és a brassó-esikszereda-topliczai állami közuton az engedélyezett gyümölcsfaültetések végre lettek hajtva. Új ültető: történt az utóbbi vonalon: 826 drb almafa, pótás 73 drb. Az ojtozi vonalon pótás az alsó szakaszon 296, Soós mezőn 9 drb, összesen 1104 drb gyümölcsfa lett ültetve. Sajnálatos, hogy a befásítást gonosz kezek ismételtén megrongálták. Három ízben történt bejelentés ismeretlen tettesek ellen elkövetett kihalásról, mely gyümölcsfák megsemmisítésében nyilvánult.

Folyamatban volt a közdivásárhelyi honvédségi laktanya helyreállítása, a hol aláfalazások végeztek.

Felemlítendő, hogy a vicinálisközutak némelyike teljesen elhanyagolt állapotban van. Ennek kapcsán alispán felkérte, hogy az utibizottságokat a vicinális utak helyreállítására utasítsa.

Borszék jövője.

Borszék a székely fürdők királya, a fejlődésnek arra az útjára lépett, mely tengerek természetadta kincsét ismertté fogja tenni ország-világ előtt. Ha a nagyszabású tervek, melyeket a székelyföldi ki-rendeltség agilis és komoly akarú vezetője: dr. Koós Mihály t. barátom és előttem a fürdő új bér-lője: Fekete Mór tag kontusokban kifejtett, csak annyi valósul, a mennyit egy évtized munkapro-

grammjaként föllállított (pedig 50 esztendőre bérelte ki e esodaszép helyet), akkor is a székelyes emelkedés és fejlődés prognosztikonja táru lelki szemünk elé.

Most még csak a kezdet legkezdetén állunk, — de a jóakarát, az áldozatkészség párosulva a szakértő és dicséretes üzleti szellem fáradhatlanságával megnyitja az utat arra, hogy — a természet pazar áldásai mellé az emberi szorgalom munkáját csatolva — Borszék azzá legyen, a mire hivatva van: egy internacionális világfürdővé.

A jövő terveiről közelebbi cikkemben emlékszem meg, ezuttal csupán arról az ünnepélyes aktsuról tartom kötelességemnek beszámolni, mely a székely érdekből is annyira fontos új éra megnyitójaképpen szerdán Borszéken lejátszódott.

Az ünnepélyes megnyitás szerdán igazán szolemni módon folyt le a fürdő telepen.

Szent misével kezdődött a kis fürdőkápolnában az ünnep. Ezt Ferenczi Károly gyergyói főesperes szolgáltatta fényes szolgálatával.

A közönség ezt követőleg a szakadó esőben a Remény-szálloda üveges nagy termébe vonult.

Itt Ferenczi Károly, Campianu János főesperesek Gyergyó-Szt.-Miklósról, Páll Károly ref. körlelkész Topliczáról, Csifó Salamon kolozsvári unitárius lelkész, Márton Miksa izraelita rabbi D.-Szt.-Mártonból szeretetben egybeforradó ékes beszédekben méltatták a nap jelentőségét.

A beszédek mindenike mély hatást keltett s mivel az egy és közös Istenhez mindenik szolgálja egy értelemben emelte föl kért szavát: hisszük hogy meg is fog hallgattatni szövegüket.

Izletes bankett követte nemsokára a fürdő vendéglő nagytermében a fölszentelés és áldás magasztos aktusát.

A banketten az első szót a vendéglátó házi gazda mondotta: Fekete Mór meleg szívvel igérve meg, hogy szülőföldjének fog használni józan, becsületes munkával s Isten segítségével fog is a fürdő felvirágoztatásával. Dr. Koós Mihály a székelyföldi kormánybiztosság vezetője helyezte ezt követő beszédében kilátásba, a kormány legmesszebb menő erkölcsi, sőt anyagi támogatását a szorgos munka ígéretének támaszul s egyben üdvözölte a közbirtokosságot. Dr. Vámosy Zoltán, a fürdő népszerű orvosa a közelből és távolból összegyűlt vendégekre emelte poharát mesterien kidolgozott beszédében, köztük a kormány, az egyházak és a sajtó képviselőire, mire dr. Szász Károly a szép asszonyokra köszöntött, kik nélkül egy fürdőn még a nap se ragyog, első sorban említve a fürdőbérlet kellemes és chikkos feleségét. Páll Károly a megelőző évek vezetőségére, Csifó Salamon dr. Koós Mihályra s azután dr. Tiltseher Ede Sándor János államtitkára mondottak áldomást, a kit, mint Borszék fejlődésének első munkássát nyomban táviratilag üdvözölt is a társaság. Aztán jöttek a „vad” toasztok.

A kedélyes hangulatu ebéd vacsorába olvadt át, tarkítva az egyszerű nép tánemu'atságával s dalamossá téve Balogh Janesi zamatos muzsikájával.

Szép kezdete volt egy ragyogó jövőnek!

Dr. Szász Károly.

SZINHÁZ.

— Blaha Luiza Kézdivásárhelyen. —

A nemzet csalóánya harmadszor június 18-án este „Náni”-ban, egyik legjobb szerepében lépett föl s a szíves fogadtatás viszonzásául vasárnap (június 19-én) még negyedszer is gyönyörködtette közönségünket, egyik legszebb alkotását: Finum Rózsit mutatván be „A falu rossz”-ban. Művészi magaslaton álló, természetes bájban, közvetlenségben érzésben gazdag játékkal, s gyönyörű dalival e két estén is mindvégig lebilincselve tartotta a közönség lelkét, szívét, a minek egészen természetes következménye volt a zajos és lelkes óváció, ujrázás, taps, éljen és virágcsokrok özöne, melyekkel a közönség hódolatát, háláját minden alkalommal kifejezni törekedett a nagy művésznő iránt. Blahának művészete a magyar népszínmű történetében amily korszakot alkotó jelentőségű: époly emlékezetes, örökre kedves lesz kis városunk s vidéke kulturális történetében itteni kitüntető vendégzsereplése; a

regit érheti és azért ő is hozzá fogott a mentéshez. A Takusánnál partra szállított sereget, mely Nodzu vezér alatt kötött ki, két részre osztotta; a kisebb részt magához vonta és a nagyobb részt Okunak küldő megerősítésül a nyugati orosz hadi vonallal egyenközűen le délnek kelet felől. Míg ő maga éjszaka Saimaci körül harcolt és hol előre, hol hátra huzódott, hogy Kurópatkint foglalkoztassa, az alatt a Nodzu csapatrészei összeköttetésbe léptek Oku seregével. Kétszer is fenyegette ezt az összeköttetést Stackelberg Wafanku mellett, de sok áldozat árán még is Oku és Nodzu lett a helyzet ura. A Fucson vize völgyén történt a döntő mérkőzés. Stackelberg felmentő és Oku ostromló serege között június hó 15-ikén. A völgyet 170—175 méter magas dombos hegyekkel áthálózott martvidék környezni és e völgyben szorították össze a japánok a délnek vonuló muszkákat. Ágyuk kitűnő helyzetben voltak a magaslatokon és miután az orosz tüzéséget tönkrelítették, az ágyú nélküli szárnyakat a gyalogság irtózatos rohamokban megsemmisítette. Wafanku és Felissau között Fucsu közelében sok-sok ezer orosz és japán lelte együtt a közös sirt. Az oroszok ismét futva menekültek éjszaka felé, hasznavehetetlen ágyuk a japánok kezébe került és e gyászos futásnak híre meggyőzte most már a cárt, hogy ő és az okos hadi tanácsos rosz ukázt bocsátott ki.

Stackelberg tehát áldozatot hozott a cárnak — teljék öröme, ha tud örülni a katonai vak engedelmességben. Ő maga is megsebesült és örvend, hogy nem Kuropatkio járt ily szerencsétlenül, mint ő. Mert az is megeshetett volna, hogy a fővezért Kuróki serege már is megverte volna — ha ő indul

délnek. Most Stackelberg seregének visszavonulási útját is elfogják vágni a japánok, mert nekik a visszavonuló orosz hadoszlopot könnyebb lesz utolérni a kicsi távolság miatt, mivel Nodzu vette őket üldözőbe és kaiping mellett is új japán csapatok szállottak partra.

Nagy katasztrófa fenyegeti most már az oroszokat, úgy szárazon, mint tengeren. Állítólag a főhadiszállást, már át is tették az oroszok Mukdenbe és visszavonulnak.

Kuroki első serege, melynek terve volt Kuropatkint Mukentől elvágni — délre vonult és Szüjajmától Datsisactól 15 mérföldnyire harcra bocsátkozott azon orosz táborral, mely Szöckelberg tábornok segítségére ment, mint az ő seregének 2-ik része. Ez is tekintélyes haderő; körülbelül 35,000 ember, a kiknek sorsa elől rövid időn belül.

A különféle jelentésekből nem lehet tisztán kivenni, mennyi a japán és mennyi az orosz veszteség a wafankui csatában. Beszólnék 14,000, és 10,000 orosz halotról, de ez nem valószínű. Grongross tábornok 260 sebesültet hozott két vonaton Liaojangba és a harcra 1500 muszka maradt; a japánok 300 oroszot foglul ejtettek és e heves harcban 1000 halotjuk van a mikadónak küldött jelentés szerint. És ezek a legfogadhatóbb számok. Június 12-ikén kezdődtek a harcok és 15-ikén hajnali 5 órától estig tartott a viaskodás, mely a japánoknak 3-szor is babért nyújtott. Oku most már bátran hozzáfoghat az általános ostromhoz a belső várgyűrű ellen.

Dalni, az elpusztított Dalni a kezében van és onnan legmegközelíthetőbb a belső vár.

közönség ezen érzelmekkel bucsuzott el tőle, ki jun. 20-án a délelőtti vonattal utazott Sepsiszentgyörgyre, hogy ott is meghódítsa a közönséget. Isten áldja, Isten vezérelje Blahánét.

IRODALOM.

A nagy háboru. Páratlan művészi értékű díszművel fogja meglepni előfizetőit az Egyetértés: a most folyó japán orosz háboru történetét írta meg és művészeti kivitelű képekkel ékesítve, „A nagy háboru” címmel kiadja. E pompás albumot az Egyetértés minden előfizetőjének ingyen megkapja a mint az orosz világhatalom összemláslásának hitole a történetét könyves szobája díszhelyére fogja állítani. E rendeltetésnek megfelelően a nagy mű külsőleg is fényes kiállításban jelenik meg és úgy a könyvnyomtató, mint a könyvkötő-ípar remeke lesz. Az Egyetértést e pompás ajándékon kívül kiválóan ajánlja hazafias és minden ízében nemzeti politikája, melynek irányára nézve csak annyit mondunk, hogy valamint a függetlenségi pártnak, azonképpen az Egyetértésnek is Kossuth Ferencz a vezére. Az Egyetértés a függetlenségi elveket szolgálja közel negyven esztendője és szolgálni fogja a jövőben is, mindaddig, amíg diadalra juttatja. Az Egyetértés az elmúlt négy évtized alatt a magyar középosztály vezérlapjává küzdött fel magát, mely óriási terjedelménél fogva abban a helyzetben van, hogy mindennap kielégítse a gazda-, a kereskedő- és az iparos osztályon kívül ugyyszólván minden olvasójának érdekeit. Ennek köszönheti páratlan elterjedését, valamint olvasó előfizetési díjainak. Az Egyetértés ugyanis negyedévre 10 korona. Lelkészek tisztviselők, tanárok, tanítók, jegyzők, honvédkatonatisztek körörszók ellenben 7 koronáért kapják kedvezményes árban.

NAPI HIREK.

— **Személyi hir.** Szent Iványi Miklós kir. tanácsos, vármegyénk közszerzetben álló alispánja, kit nem régebb sulyos gyomorbanja ágyba döntött, — örömmel írjuk, — már annyira jobban van, hogy hivatalát nemsokára elfoglalhatja. — Dr. Török Andor Kézdivásárhely város polgármestere f. hó 20. án szabadságáról visszaérkezett s mint gondnoksági elnök s a kir. tanfelügyelőség megbízottja, f. hó 20. 21. és 22-én személyesen vezette az áll. el. leányiskola vizsgálatait.

— **Birói kinevezés.** A király Dr. Vógh Elemér sajtószentpéterii aljegyzőt kinevezte az esikszereidai kir. törv. yszékhez albiróvá.

— **Kinevezés.** A segésvári pénzügyigazgatóság kézdiszentléleki Kovács Jenő, érettségít tett ifjút kinevezte a diesószentmártoni kir. adóhivatalhoz gyakornokká.

— **Új ügyvéd.** Dr. Csizfalvi Csia József szépetettség ügyvédjelölt az ügyvédi vizsgálatot Marosvásárhelyen jeles sikerrel, letetvén, ügyvédi irodáját Kézdivásárhelyen a rapokban fogja megnyitni.

— **Br. Podmaniczky Frigyes ünneplése.** A szabad-lyüpart tegnapielőtt, pénteken este a pártkörben lelkesedéssel ünneplte Podmaniczky Frigyes báró pártelnököt 80 ik születésnapja alkalmából. Gr. Tisza István miniszterelnök a hallgatóságot elragadó gyönyörű beszéddel üdvözlölte az ünneplést. Ezután Hodossy Imre fejezte ki br. Podmaniczkynek a párt üdvözlését. Podmaniczky Frigyes báró könnyező köszöntö meg az iránta megnyilvánult lelkes óvációt.

— **A polgári leányiskola záró ünnepe.** Kézdivásárhelyen mult vasárnap délután rendkívül nagy érdeklődés között folyt le az áll. tornacsarnokban. A megjelent óriási közönség nemesek a tornatermet töltötte meg zsufolással, de a folyósókat is ellepte s úgy kísérté figyelemmel a szép ünnepelet, mely a záróünnepek között mindig az első közé tartozik. A záróünnepelet 19 pontból állott, d. u. 3 órakor kezdődött s 5 óra után ért véget. A növendékek a már köztölt műsor szerint énekeltek, szaváltak, zongoráztak s búszkák lehetnek a bemutatott szép sikerre kivétel nélkül. De elismerés illeti a tanári kar tagjait is, kik közül Czetz Mártonné a zongora darabokat, Rákosi József az énekeket s Biró Sándor önképzőköri elnök a szavalásokat nagy gonddal igyekeztek betanítani.

A jutalmak és bizonyítványok kiosztását Balázs Mártonnak, az iskola lelkes, tevékeny igazgatójának tanévet záró beszéde követte, melyből megtudjuk, hogy az új tanévben már mint áll. isk. fogja működését megkezdeni. Szép beszédében kiemelkedő rész volt a távozó IV. o. növendékekhez intézett szeretetteljes atyai in'elme, melyre a távozó tanulók nevében Vajna Erzsike mondott szívből szívhez szóló bucsu-beszédet, igaz halájukról biztosítva az iskolát s derék tanári karát.

— **Halálozások.** K.-vásárhelyi Csizsár Dánielné, egy szerény, de rendkívül becsületes polgártársunk felesége, f. hó 20-án hosszas szenvedés után elhalt. A boldogultban Csizsár Róza kovászai áll. isk. tanítónő és Csizsár Sándor hidalmási áll. isk. igazgató tanító édes anyjukat gyászolják. — Jancsó Dávidné kézdivásárhelyi bádigos mester felesége f. hó 19 én meghalt.

— **Az árvák vizsgálja.** A háromszékmegei „Erzsébet” árvaleány nevelő intézet női par, szabászati és háztartási iskoláiban f. hó 21-én folyt le a nyilvános vizsgálat. A növendékek valamennyi szakban kiváló előmenetelre tettek szert; a vizsgálat folyamán erről élénk meggyőződést szerzett a jelenvolt közönség, mely a legnagyobb elismeréssel adózott a női pariskola nagytevékenységű tanítónőjének Nagy Emiliának, ki a gyakorlati képzés terén bemutatott eredményeivel a legteljesebb sikert aratta; a szabászat, himzés, gépkezelés tanítói is kiváló eredményt produkáltak s rendkívül sikerült a gazdaszónyi vizsga is, melyen az árvák nem kevesebb, mint húszféle étel elkészítését mutatták be, kiki a saját főzte, sültötte étellel kínálkozván a jelenvolt női és férfi közönségnek. Az izletes, pompás ételek egytől egyig arról tanuskodtak, hogy a gazdaszónyi iskola Nagy Károlyné vezetése alatt kitűnő közben van, ennek a jelenvolt kényes izlésű gourmandok valamennyien többször s minduntalan kifejezést is adtak.

— **Óriási zivatar, jégeső.** Vasárnap iszonyu nehéz idők vonultak el Kézdivásárhely s vidéke felett. Délben 12 óra után Kézdiszentlélek határán pusztító jégeső huzódott keresztül, tönkretetvén mindent, ahol érte a növényzetet. Délután 5 óra tájban Kézdivásárhelyen egyszerre óriási sötétség lett, erre sűrű villámlás, dörgés között valóságos felhőszakadás volt, az utcákon patakokként folyt a tengernyi víz, lehetlenné téve rövid időre nem egy helyen a közlekedést is.

— **Zenevizsga.** Mult vasárnap délelőtt nagy közönség jelenlétében folyt le a kézdivásárhelyi polgári leányiskola zenevizsgája az állami iskola tornacsarnokában. A növendékek a vizsgálaton a zongorából feltűnő haladásról, rendkívül szép sikerrel tettek kiváló bizonyosságot, a közönség nem győzte elismerésével elhalmozni a kedves leánykákat, kik egytől egyik esinosen, igen ügyesen játsztak; s ez a legszebb elismerés a zongora kitűnő tanítója: Czetz Mártonné urnóval szemben; ennek az őszinte elismerésnek teljes készséggel adunk e helyen mi is nyilvánosan kifejezést.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** A kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél junius 13. án vették kezdetüket az esküdtszéki tárgyalások s e héten értek véget. A tárgyalásokat rendkívül érdeklő és tapintattal Solim Miklós kir. törvényszéki elnök s Elekes Béla kir. táblai bíró vezették felváltva; a birói tisztet Ungur, Kádár, Bayler, kir. törvényszéki bírák, a jegyzők nem épen könnyű tisztét pedig Dr. Gyöngyössy István, Kovács Kálmán, Bitai Béla aljegyzők végezték. Az esküdtek verdiktje alapján a kir. törvényszék elmarasztaló ítéletet alkotott a következő ügyekben: 1. Major Ferenc zaláni lakos gyújtogatásért elítéltetett 2 évi fegyházra; 2. Balló Ferenc és Egyed József gidófalvi lakosok gyújtogatásért 2-2 évi fegyház büntetést kaptak; 3. Pocon János sepsiszentgyörgyi lakos rablásnak minősített lopásért 6 havi börtönrre ítéltetett; 4. kilyéni Szakács Pálné Bába Virág kis gyermekének szándékos megölése miatt 6 hónapi fegyházra kapott; 5. ikafalvi születésű Vargyasi Lajos feleségének lakos halált okozó sulyos testi sértésért 1 évi fegyházra büntetett; 6. laborfalvi Mezei József, halált okozott sulyos testi sértésért 1 év és 6 havi fegyházra ítéltetett; 7. esztelneki Majlát Bali Ferenc és Majlát Bali József rablás büntetése miatt 2 évi fegyházra, illetve 6 havi börtönt kaptak; 8. Gyilkosság büntetnének kísérlete és rablás miatt keszthelyi illetőségű sepsiszentgyörgyi lakos Hertelendi Kálmánt

10 évi fegyházra sujtotta a bíróság. Felmentő ítéletet hozott a bíróság, papolezi illetőségű Magas Pável gyulafalvi erdőőr szándékos emberölési ügyében; — Újabb tárgyalás elé utalta bereczki Fénig János szándékos emberölési bűnügyét.

— **Nagy szerencsétlenség történt** a mult héten a gelencei faipartelepen. Orbán Pál Péter és Bartos Antal fadöntéssel voltak elfoglalva, miközben a fa ledől és oly szerencsétlenül, hogy mindkettőt agyonütötte s rögtön szörnyet haltak.

— **Jótékonycélu államsorsjáték.** Mint előző években ez idén is, nagy jótékonycélu államsorsjáték rendeztetik. Ezen sorsjáték tisztá nyerevényében 6 felségének ez évi május 20-án Budapesten kelt legf. elhat. értelmében következő jótékonycélu intézmények részesednek: Egy-egy tízed részben: 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére szolgáló alap. 2. A József Főherceg Szanatorium-Egyesület. 3. A Lorántffy Zsuzsanna jótékony nőegyesület. 4. A körösi szegényház. 5. A vakok menedékháza. 6. A temesvári délvidéki fehérek kereszt gyermekvédő egyesület egy-egy huszad részben. 7. A háromszékmegei Erzsébet-árvaleány nevelő intézet. 8. A szegedi kisdodó és jótékony nőegyesület. 9. Az egyetemok kórház-egyesülete. 10. A biharmegyei nagyváradai nőegyesület. 11. A hunyadmegyei dévai közkörház. 12. A szombathelyi Fehér-Kereszt egyesület. 13. A lévai nőegyesület Stefánia árvaháza. 14. A budapesti VI. kerületi terézvárosi általános közjótékonyági egyesület. A játéktér nagyon kedvező esélyekkel kecsogtet, a főnyeremény 150.000 korona. Az összes nyerevények összege 365.000 korona készpénzben. Sorsjegyek 4 koronáért kaphatók, valamennyi postai, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon, dohánytőzsdékben és váltóüzletekben. A húzás már junius 30. án történik.

— **A vasutasokat felmentették.** A budapesti büntetőtörvényszéken szombaton délelőtt hirdették ki az ítéletet a sztrájkvezérek bűnpörében óriási hallgatóság előtt. Fél tizenegykor lépett a bíróság a terembe: Oláh András elnök, Füzeslő Zoltán és Horváth Sándor szarazóbirák. Mély esend volt, a mikor az elnök megszólalt. Tekintetes kir. törvényszék! — ugymond — a f. évi junius 10-én félbeszakított tárgyalást Sarlay és társai elleni bűnügyben, folytatjuk. Tárgya ennek a tárgyalásnak az ítélet kihirdetése. Előbb azonban konstatálnom kell, vajjon a vádlottak és védők jelen vannak-e? — Igen! — hangzott a válasz. Akkor felkérem a közönséget — folytatá az elnök — hogy a tetszés és nem tetszés nyilvánítástól tartózkodjék, mert ha ilyenekre ragadtatná magát, kénytelen lennék a közönséget a teremből eltávolítani. Kihirdetem a törvényszék ítéletét! Ő Felsége a király nevében! A budapesti királyi büntető törvényszék hivatalos los hatalommal való visszaéléssel vádolt Sarlay János és társai elleni bűnügyben az e hó 3-10 ig lefolyt tárgyalás adatai alapján, a vád és védelem meghallgatása után a következőképpen ítélt: A büntető törvényszék a vádlottakat a felbujtói és tettesi minőségben terhükre rótt és a büntető törvénykönyv 480-481. §-ra alapított vád terhe és következményei alól a 326. §. 1., 2. és 3. pontjai alapján felmenti. A költségekben az államkincs-árt marasztalja. Potinceza Lajos ellenében a törvényszék vád hiányban az eljárást megszünteti.

— **Utadó kivetésilajstrom.** Az 1890. évi I. t.-c. 23. §-a értelmében közhirrre teszem, hogy a Háromszék vármegye területére vonatkozó 1904. évi utadó magában foglaló egyenlőnkénti lajstromnak folyó év július 1-től július 15-ig községekben a község házában, városokban a városi adópénztárnál és a menyiben az utadó nyugdíj; vagy fizetés után fizetett egyenes adó alapján rovatott ki, az illető kir. adóhivatalnál közszemlére tetetnek. Erről érdekeltek oly hozzáadással értesitetnek, hogy ezen idő tartama alatt irt helyeken a kimutatást megtekinthetik és a mennyiben azt magukra nézve sérelmesnek találják az 1890. évi I. t.-c. 20. §-a értelmében ezen idő tartama alatt a közigazgatási bizottságban felszólamlást adnak be, annnyival inkább, mivel ezen idő tartama után beadott felszólamlások csak az esetben tárgyaltnak érdemileg, ha azok a minimum vagy százalók hibás kiszámítása ellen irányulnak. Sepsiszentgyörgy, 1904. junius 16-án. Szent Iványi Miklós kir. tanácsos, alispán.

H I R D E T É S E K.

50 évi siker!

Eszéki
ARCKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szepit, májfoltot és a bőr összes tisztátalan ágát

Valódi csakis a
DIENES J. C. „SZALVATOR”-gyógyszertárából

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan 1 korona.
1 tégely kézi paszta 1 „ 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

64. 7-10.

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,

sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

(31. 8-18.)

A „Székelyföld” kiadóhivatala.
A székelyföld legdusabban felszerelt nyomtatvány raktára.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír, írószór, és könyvkereskedése

Kézdivásárhelyt a „Jancsó”-féle gyógyszerertár mellett.

*Mindenneműszükségeltetőközségi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * **

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legujabb és legdivatosabb bál, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászko-szoruk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi érezbetűkkel — melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoosikat, ablak carnisokat, hajlitott és préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és heverő diványokat, matraccokat stb., stb., melyek saját felügyeletem alatt házámnál készülnek, rendkívüli olcsó áron árusítok el.

Legszebb és legalkalmasabb névnap és alkalmi ajándéku ajánlok arezkép és levelezőlap albumokat, emlékkönyveket dus választékban, remek kivitelben.

Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzszersények, dohány-, cigaretta-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsük, bajuszkefék.

Szemüvegek, evikkerek, hegedű hurok, ólálánczok, olvasók, zsebtűkrök, zsebkések, borotvák stb., stb. nagy választékban kaphatók.

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és álmoskönyvek, legujabnépdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tan-szerek és naptárok dus választékban.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom érezsarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csiszár József utóda **Szabó Lajos** urnál.

70. 15-30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.